

Winkels dicht, personeel gelicht

Firma de Wit Advies BV is een supermarktorganisatie met vier winkels in Helmond en omstreken. In mei jongstleden kwam er een klacht van een personeelslid binnen bij de Jongerenbeweging verbonden met de FNV in Helmond. Wat bleek? De 'CAO voor het Levensmiddelenbedrijf' werd bijna in zijn geheel niet nageleefd. Een paar voorbeelden: geen arbeidstijdverkortings, geen compensatie voor koopavonden en zaterdagmiddag, geen arbeidsovereenkomsten, veel overwerk zonder vergoeding, salarissen werden te laat betaald, problemen met ziektegeld, vakantiedagen en werktijden, inmenging in privé-zaken door werkgever, voortdurende dreigementen en intimidatie aan het adres van het personeel, zelfs waar klanten bij stonden. Onvoorstelbaar, lijkt wel, maar waar!!

Kortom, een totaal verrotte sfeer, al vanaf eind 1982. Bovendien waren er tal van aanwijzingen, dat er sluiting, faillissement of overname dreigde van de winkels. Alweer een werkgever dus die zich via een BV verrijkt ten koste van zijn werknemers/sters. Directeur en eigenaar De Wit stond en staat bekend als een 'harde jongen': ontslagen bij EDAH wegens fraude, ruzie met veel van zijn klanten, veel BV's gehad en weer ter ziele laten gaan. De Wit maakt het dus bont en moet maar eens aangepakt worden!

KOLLEKTIEVE AANPAK EN DAN: AKTIE!

Inmiddels lagen er bij de Dienstenbond FNV in Eindhoven al een paar individuele klachten. Maar de Dienstenbond had geen tijd om de zaak kollektief aan te pakken. De Jongerenbeweging ziet dit als enige manier van vakbondswerk in bedrijven. Na folderen in de vier winkels bezochten vijftientig van de vijftendertig vaste personeelsleden de eerste aktievergadering. De Dienstenbond zou met ons eisenpakket naar De Wit toe moeten en wel zo snel mogelijk, vanwege de dreigende sluiting en de mogelijk financiële gevolgen. Maar ze hadden geen tijd. Terwijl ondertussen zo'n zeventig procent lid was van deze Dienstenbond. In juni werd het eerste gesprek tussen de bond en De Wit gepland. Maar een dag van tevoren door De Wit afgezegd. Nu was de maat vol! Wéér een paar weken wachten kon

niet meer, want er was halverwege de maand juni een inventarisatie geweest in de vier winkels. Een hoogst ongebruikelijk elingen afwachten. Alsof je moet onderhandelen over diefstal en ontduikingen van de CAO!

Dit werd dan ook niet geaksepteerd door het personeel, en de dag daarna (20 juni) meldde het personeel zich massaal ziek. Hierdoor bereikten we dat nog diezelfde avond een gesprek werd gearrangeerd tussen de beide partijen. Echter, het vertrouwen in de bond was al een flink eind gedaald. In een telefoontje werd van de bestuurder geëist dat hij na het gesprek naar Helmond zou komen. Mét de resultaten van het gesprek en een getekende verklaring van De Wit. In die verklaring zou moeten staan dat De Wit zich met terugwerkende kracht aan de CAO zou houden en dat er geen winkels gesloten of verkocht zouden worden. Maar diezelfde avond was er een vergadering van het Afdelingsbestuur in Eindhoven. Piet Smit zou daar ook bij moeten zijn. De voorzitter van dit bestuur was net als wij van mening dat het belangrijker was dat Piet Smit naar Helmond zou komen. Op hun vergadering kon hij die avond wel gemist worden. Maar Piet Smit kwam niet. Wij moesten zelf maar naar Eindhoven komen om de resultaten en de verklaring op te halen.

RARE OPVATTING OVER SOLIDARITEIT

Van het hele gebeuren tot en met de aktie werd een verslag gemaakt. Hiervan werd een exemplaar gestuurd naar alle organen binnen de structuur van de Dienstenbond FNV: Bondsbestuur, Bondsraad, Jongerenraad, Landelijk Groepsbestuur, Afdelingsbestuur, team van bestuurders in Eindhoven. Hierop ontvingen we als Jongerenbeweging een uitnodiging van het distriktskantoor om te komen tot een 'open gesprek' op 1 juli. Tijdens dit gesprek zijn uitspraken gedaan door een van de bestuurders die ik de lezer/es niet wil onthouden.

JONGERENBEWEGING HELMOND ONTEVREDEN OVER DIENSTENBOND FNV

Wij als Jongerenbeweging vinden dat je alleen op kollektieve aanpak macht en solidariteit kunt organiseren om de zaak snel en effectief af te werken. En dat je niet moet onderhandelen over ontduikingen van de CAO. Bovendien betekent dat een goeie propaganda. Hierdoor zouden jongeren lid blijven. En een aantal lid worden. Want welke bond is niet bezig met de een of andere jongerenkampanje?

Maar toch gebeurde dit niet. Van de Brink, één van de bestuurders: 'Dacht vroeger dat er wel zoiets bestond als solidariteit. Maar ondertussen ben ik tot de konklusie gekomen dat die solidariteit alleen geldt waar het de portemonnee van de mensen betreft. Een aantal steekt zijn nek uit om vervolgens tegen de muur te lopen. Bovendien zijn ze net lid geworden, dus rustig aan. Want met betrekking tot de vorderingen zal het toch wel op een kompromis uitdraaien. Trouwens, je moet bij ons niks gaan éisen, want dan kan je het helemaal vergeten. Kijk, die werkgever blijft toch zijn zin doen, wat wij ook onderneemen. Ik vraag me daarom af wie de langste adem heeft en hoe lang die solidariteit blijft!'

Vervolgens werd de lijst met eisen en handtekeningen van het personeel met een lachertje van tafel geveegd.

KAPITALE VORDERINGEN EN TWIJFELS

Na de eerste echte onderhandelingsgesprekken tussen de Dienstenbond en De Wit beloofde De Wit alle goeds voor de toekomst. De vorderingen konden uitgerekend worden. Met de personeelsleden die aktie hadden gevoerd gingen we aan de slag. Alle tegoeden aan overuren, compensaties, rooster-vrije uren en vakantietegoeden kwamen op papier. De vorderingen varieerden van honderd tot zeshonderd uren per persoon. Globaal zou het dus gaan om een bedrag van 35.000 gulden over de afgelopen twee jaar tot 1 juli van dit jaar. Medio juli was er een tweede gesprek tussen Piet Smit en De Wit. Die avond kwam Piet Smit voor de eerste keer zelf naar Helmond om verslag te doen aan het personeel, de leden. De vorderingen zouden nagerekend worden door De Wit en te zijner tijd uitbetaald worden. Ook wist Piet Smit te vertellen dat één van de filialen per 1 september overgenomen zou worden door Jan Linders BV (een grootwinkelbedrijf in levensmiddelen).

Onze eerdere vermoedens werden bevestigd.

Volgens Piet Smit zijn de personeelsleden die naar Linders gaan per definitie beter af: betere CAO, beter sociaal beleid enzovoort. Hun vorderingen zouden het eerst betaald worden. Maar de twijfel en onrust bij het personeel en de Jongerenbeweging bleven!

NADEREND EIND BLIJKT NIEUW BEGIN

Na de vakanties bleek weer een en ander gebeurd. Het personeel stond onder druk van zowel de werkgever als van thuis. Door verschillende overplaatsingen van personeelsleden werd gepoogd de onderlinge solidariteit te breken en de mensen rustig te houden. Eén ontslag was al gevallen. Nog steeds was er niets betaald. Van de Dienstenbond kwam taal noch teken.

Op een bijeenkomst van het personeel bleek dat iedereen een arbeids-overeenkomst had gekregen. Maar ook daar deugde niets van. Nauwelijks een week later bleken de salarissen niet meer uitbetaald te worden. De Wit legde de schuld bij de banken, en de banken op hun beurt bij De Wit. Van de Dienstenbond kregen we opdracht het personeel rustig te houden. Deze 'opdracht' legden we naast ons neer. En zeker toen 's avonds het laatste nieuws werd meegedeeld was de rust voorgoed van de baan. Er waren onderhandelingsgesprekken gaande omtrent overname. Dit zou betekenen dat de vorderingen mee overgingen naar de nieuwe eigenaar. Opnieuw werd er geïnventariseerd in de drie winkels. Het personeel was naar huis gestuurd. Met het advies zich in te schrijven bij het Arbeidsburo en de DETAM (bedrijfsvereniging) te informeren. Die laatste zou de loonverplichting op zich nemen van de salarissen die niet betaald waren. Ook hier ging het om een hoog bedrag, ongeveer 30.000 gulden. Uit de krant moesten we vernemen dat de onderhandelingen spaak liepen. Een faillissement was dichtbij, de vorderingen steeds verder weg.

'DE WIT DIE ASOCIAAL, IS MET ONZE CENTEN AAN DE HAAL'

In de week van 23 september komt

de zaak in een versneld tempo. Eén filiaal is al leeggeruimd en gesloten. Er komt een uitverkoop van drie dagen, de klanten krijgen op alle boodschappen twintig procent korting. Het is duidelijk: het einde is in zicht. Spanning, paniek, agressie. Waar blijft de bond? De telefoon bij de Jongerenbeweging staat roodgloeiend. Opnieuw wordt het personeel gemobiliseerd.

Ook oproepkrachten, weekendhulpen enzovoort komen opdagen. Want ook zij hebben geen salaris ontvangen. Leveranciers halen hun voorraden uit de winkels. Tienduizenden guldens hebben ze nog tegoed. De leverancier van levensmiddelen (groothandel Aldis-Unigros), legt beslag op de winkels. Volgens hun woordvoerder heeft De Wit bij hen nog enkele tonnen schuld. Zij hebben eigendomsrecht. Onze plannen om de twee resterende winkels te bezetten en de omzet van de uitverkoop achterover te drukken, vallen hierdoor in het juridische water. Toch wordt door het personeel besloten om de tweede dag van de uitverkoop (27 september) aktie te voeren. Piet Smit van de Dienstenbond zegt in een telefoontje dat hij achter eventuele akties staat. Dus staat dat op de pamfletten die door het personeel worden gemaakt om uit te delen voor de winkels. Spandoeken worden beschilderd, de pers ingelicht. In de woonwijk van De Wit worden huis aan huis folders in de bus gestopt: 'De Wit die asociaal is met onze centen aan de haal!!' en daaronder de louche praktijken van dit heerschap. Is ook de buurt op de hoogte van de gedragingen van de buurman.

De aktie verloopt rustig maar goed. Klanten staan achter het personeel. De Regionale Omroep Brabant neemt een uitgebreid interview af met het personeel. De meningen zijn eensluidend: 'De Wit is geen baas maar een beest. De Wit dicht, wij zijn voor tienduizenden guldens gelicht. De bond heeft niks gedaan. Zijn wij een te kleine groep? Ons vertrouwen is weg, de vorderingen zijn we kwijt. Het zal wel WW worden.'

Tijdens de uitzending reageert De Wit op een te verwachten manier. Hij legt de beschuldigingen naast zich neer. Wil de hoop wekken dat er nog kandidaten zijn voor overname van zijn winkels. De Dienstenbond ondersteunt de aktie, zegt de journalist. Maar Piet Smit zegt voor de radio van mets te weten! De dag daarop lezen we in de krant

JONGERENBEWEGING HELMOND ONTEVREDEN OVER DIENSTENBOND FNV**Solidariteit**

dat diezelfde Piet Smit weinig vertrouwen heeft in de overname van de winkels. Datzelfde vertrouwen dat het personeel en de Jongerenbeweging Helmond nooit hebben gehad. Het vertrouwen in de Dienstenbond heeft een gevoelige deuk opgelopen. Wat dat voor consequenties heeft voor de lidmaatschappen is nog niet bekend. De rol van de Dienstenbond zal de komende tijd ter discussie staan.

Op 1 oktober is op advies van de bedrijfsvereniging DETAM kollektief ontslag aangevraagd voor het personeel van De Wit. Gesprekken over overname zijn voorlopig van de baan.

Tot zover het trieste relaas van winkelpersoneel in actie. Winkelpersoneel dat twee rotte ervaringen rijker is: met een werkgever en met een vakbond. Het wordt tijd.....

Peer Ottenheijm
Jongerenbeweging
verbonden met de FNV
Helmond

DE WIT DICT!**WIJ ZIJN VOOR 10.000-DEN GULDENS OPGELICHT!****HIER MOET U NIET MEER KOPEN.****U KUNT BETER EEN STUKJE VERDER LOPEN**

Zolang we hier werken worden we al onderbetaald.

- geen arbeidstijdverkorting
- geen vrijdagavondkompensatie
- geen zaterdagmiddagkompensatie
- geen pauzes waar men recht op heeft
- werken tot 7 uur
- 6-daagse werkweek.

Snipperdagen moeten maanden van te voren worden aangevraagd en dan is het nog niet eens zeker dat je ze krijgt.

Ben je ziek, dan gaat De Wit informatie opvragen bij de dokter die ook nog gegeven wordt.

De Wit komt alleen afspraken na als het hem uitkomt.

De Wit zet je voor schut waar de klanten bij zijn.

DE WIT HEEFT ZIJN BUIT WEL BINNEN,**MAAR WAT MOETEN WIJ ZONDER WERK EN GELD BEGINNEN!!!!???**

Wij worden in onze actie ondersteund door de Dienstenbond FNV en de Jongerenbeweging.

JONGERENBEWEGING HELMOND ONTEVREDEN OVER DIENSTENBOND FNV

Solidariteit

De redactie van Solidariteit beschikt over een lijst van vijftig gevangenen uit alle mijn-distrikten. Plus adressen van de betreffende gevangenen. Het zijn mijnwerkers en niet- mijnwerkers, die zijn opgepakt bij (solidariteits)akties. De veroordelingen lopen van negen maanden, én, twee, drie jaar en in twee gevallen tot levenslang. Kaarten en brieven worden zeer op prijs gesteld. Na een telefoontje of briefje aan ons adres sturen we je de lijst toe.

[Oude adresgegevens weggelaten]